

AXBOROT TEXNOLOGIYA VA INGLIZ TILI FANLARIDA INTEGRALLASHGAN VAZIFALARDAN FOYDALANISH.

katta o'qituvchi Olimov Abdurashid Farxodovich

Namangan muhandislik qurilish instituti.

Annotatsiya. Maqolada fanlararo aloqalarni tashkil etishning umumiy didaktik va psixologik-pedagogik shartlari hamda kelgusi informatika o'qituvchilariga ingliz tili va axborot texnologiyalarini o'qitishda integral vazifalardan foydalanish misollari keltirilgan. Ushbu vazifalardan foydalanish kelajakdagi informatika o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligi darajasini oshiradi.

Kalit so'zlar: Informatika, Kompleks , loyiha, Multimedia, gipermatn, gipermedia, telekommunikatsiya , innovatsiya, yuqori texnologiyalar, Kompyuter dasturlari, Tillar va dasturlash tizimlari.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КОМПЛЕКСНЫХ ЗАДАЧ ПО КОМПЬЮТЕРНЫМ НАУКАМ И АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ

старший преподаватель Олимов Абдурашид Фарходович

Наманганский инженерно-строительный институт

Аннотация: В статье приводятся общие дидактические и психолого-педагогические условия организации междисциплинарных отношений, а также приводятся примеры использования комплексных заданий при обучении английскому языку и информационным технологиям будущих учителей информатики. Использование этих заданий повысит уровень профессиональной подготовки будущих учителей информатики.

Ключевые слова: информатика, комплекс, проект, мультимедиа, гипертекст, гипермедиа, телекоммуникации, инновации, высокие технологии, компьютерное программное обеспечение, языки и системы программирования.

USE OF INTEGRATED TASKS IN COMPUTER SCIENCE AND ENGLISH

senior teacher Olimov Abdurashid Farkhodovich

Namangan Engineering and Construction Institute

***Abstract.** The article presents the general didactic and psychological-pedagogical conditions for the organization of interdisciplinary relations, as well as examples of the use of integrated tasks in the teaching of English and information technology to future teachers of computer science. The use of these tasks will increase the level of professional training of future computer science teachers.*

***Keywords:** Computer Science, Complex, Project, Multimedia, Hypertext, Hypermedia, Telecommunications, Innovation, High Technology, Computer Software, Languages and Programming Systems.*

Oliy ta'limning ikki bosqichli ta'lim tizimiga o'tishi bilan (bakalavr, magistr) kelajakdagi kompyuter fanlari o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligi "Pedagogik ta'lim" Oliy ta'lim standartlari asosida amalga oshiriladi, bu quyidagi o'quv sikllarini o'rganishni ta'minlaydi: gumanitar, ijtimoiy-iqtisodiy, matematik va tabiiy fanlar, jismoniy tarbiya, o'qitish va ishlab chiqarish amaliyoti, yakuniy davlat imtxonlari. Ammo, afsuski, o'rganilayotgan fanlar, hatto professional sohada ham, asosan, alohida holda, o'zaro bog'liqliksiz va kelajakdagi kasbiy faoliyati uchun ularning integratsion ahamiyatini aniqlamasdan ko'rib chiqiladi. Shunga qaramay, kelajakdagi o'qituvchilarni o'qitish, shu jumladan informatika fanlararo aloqalarni hisobga olgan holda o'tkazilishi kerak.

Bizning fikrimizcha, fanlararo aloqalar uchun ushbu umumiy didaktik va psixologik- pedagogik shart-sharoitlarni muayyan intizomning boshqalar bilan, shu jumladan undan olib tashlanganlar bilan aloqalarini maqsadli ravishda mustahkamlash va yangi aloqalarni yo'lga qo'yish orqali kengaytirish kerak.

Ushbu yondashuvga asoslanib, o'qituvchi integratsiyalashgan vazifalarni maqsadli ishlatgan holda, fanlar o'rtasidagi aloqani kuchaytirishi mumkin.

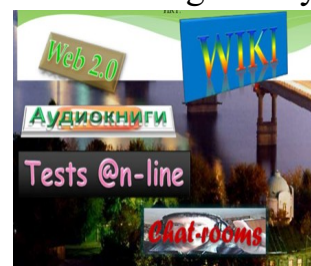
Kompleks integratsiyalashgan vazifalar deganda bir-biriga bog'liq bo'lgan masalalar bo'yicha ilmiy bilimlardagi usul va faoliyatni sintez qiladigan vazifalar tushuniladi. Ularning mohiyati umumiy ta'lim, psixologik, pedagogik va ixtisoslashtirilgan fanlarni yaqinlashtirish, mantiq va argumentlash ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat; asosiy, muhim narsani ajratib ko'rsatish qobiliyatini rivojlantirish; xatolarni topish va tahlil qilish qobiliyatlarini boshlash va rivojlantirish [1].

Kelajakdagi informatika o'qituvchilarini tayyorlashda o'rnatilgan integral vazifalardan foydalanish misollarini ko'rib chiqaylik.

Bugungi kunda informatika o'qituvchilariga nafaqat maktab o'quvchilariga informatika asoslarini o'rgatish, balki informatika fanini o'qitish mazmunini moslashtirmaydigan vazifalar yuklangan.

Zamonaviy kompyuter fanlari o'qituvchisi unga mahalliy va global tarmoqlar bilan ishlashga imkon beradigan, barcha turdagi zamonaviy aloqa vositalari, matn, grafik, video, audio ma'lumot, kompyuter grafikasi tizimlari, dasturiy tizimlari va komplekslari bilan ishlashga imkon beradigan kompetentsiyalarga ega bo'lishi kerak (tizimlar, tarmoq va amaliy dasturlarni ishlab chiqish uchun vositalar va boshqalar), o'quv elektron vositalar, joriy etish Multimedia, gipermatn, gipermedia, telekommunikatsiya va boshqalar texnologiyalariga asoslangan [3].

Bundan tashqari, maktablarning kompyuter jihozlari bilan jihozlanishining texnik suratlari bilan bog'liq holda, informatika kursini tashkil etishning amaliy amaliyotida informatika o'qituvchisi osongina navigatsiya qilishi kerak bo'lgan dasturiy ta'minot mavjud. Ko'pgina dasturlar, dasturlash tillari, yangi operatsion tizimlar, tarmoq va amaliy dasturlarni ishlab chiqish vositalari

odatda ingliz tilida yaratilgan. Shuning uchun kelajakdagi informatika o'qituvchisi ingliz tilini yaxshi bilishi kerak.

Uchinchi avlod standartlarida kelajak o'qituvchisi kasbiy aloqa darajasida (OPK-5) chet tillaridan birini bilishi kerakligi qayd etilgan. Ammo informatika fan sifatida juda keng qo'llaniladigan narsalarga ega: axborot nazariyasidan hisoblash va amaliy matematikaning usullarigacha va ularni turli bilim sohalarida fundamental va amaliy tadqiqotlarga. Chet tilini yakka holda o'rganish, kasbiy faoliyatda amaliy qo'llanmasdan, tilni o'rganishda yaxshi natijalarga erishish qiyin bo'ladi. Shuning uchun chet tilini o'rganish kasbiy fanlari bilan uzviy bog'liq holda amalga oshirilishi kerak.

“Chet tili” faniga parallel ravishda bo'lajak informatika o'qituvchilari kasbiy siklning quyidagi fanlarini o'rganadilar: “Kompyuter dasturlari”, “Til va dasturlash tizimlari”, “Kompyuter tarmoqlari, Internet va multimedia texnologiyalari”. Shuning uchun uni tashkil qilish eng qulay bo'ladi “Chet tili” fanini ushbu fanlar bilan birlashtirish.

Sanab o'tilgan fanlarning har birida o'quv jarayoni quyidagi algoritmgaga muvofiq tashkil etilgan: nazariy materialni o'rganish, laboratoriya (amaliy) ishlarni bajarish, vakolatlarga yo'naltirilgan vazifalarni bajarish (ma'lum bir fan vakolatiga yo'naltirilgan vazifalar). Barcha fanlar bo'yicha nazariy materiallar, laboratoriya ishlari va vakolatlarga yo'naltirilgan vazifalar tekshirilgandan so'ng talabalar yakuniy integrallashgan topshiriqni bajarishga taklif etiladilar [2].

"Kompyuter dasturlari", "Tillar va dasturlash tizimlari", "Kompyuter tarmoqlari, Internet va multimedia texnologiyalari" va "Chet tili" fanlari bo'yicha kompleks vazifa sifatida biz quyidagilarni taklif qilamiz: tanlangan mavzu bo'yicha xorijiy tilda prezentatsiya yaratish. Taqdimot dasturlash tillarida amalga oshirilishi kerak, dinamik va samarali kirishni, asosiy sahifani,

asosiy ma'lumot sahifalarini, ilovalarni (mualliflar, statistika va boshqalar) o'z ichiga olishi kerak. Bundan tashqari, navigatsiya (har qanday sahifadan boshqasiga o'tish) aniq o'ylangan bo'lishi kerak, boshqaruv tugmachalari bo'lgan video, sahifalarning ovozli qo'shilishi kerak. Taqdimotlar talabalar tomonidan loyiha shaklida va guruhda (3-4 kishi) o'tkaziladi, bu esa o'z faoliyatini loyiha doirasida tarqatish imkonini beradi, bundan tashqari o'zaro o'rganish jarayoni. Talabalarga taqdimotning navigatsiya tizimini tashkil qilish uchun dasturiy ta'minot va dasturlash tilini tanlash huquqi taqdim etiladi [4].

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'quv jarayonini axborotlashtirish va kompyuterlashtirish: monografiya / V. A. Kastornova, O. V. Larina, P. V. Nikitin [va boshqalar] 2014.221 p.
2. Ta'lim jarayonida innovatsion texnologiyalardan foydalanish: monografiya / E. N. Roganovskaya, L. N. Poryadina, P. V. Nikitin [va boshqalar]; 2014.236 p.
1. **Olimov, A. (2023). KASB-HUNAR MUASSASALARI AXBOROT-RESURS MARKAZINI RIVOJLANISHIDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASHNING SAMARADORLIGI. *Boshlang 'ich sinf o'quvchilarida universal ta'lim faoliyatini shakllantirish, rivojlantirish va takomillashtirish nazariyasi va amaliyoti Xalqaro onlayn ilmiy-amaliy konferensiya, 227-229.***
2. Farkhodovich, O. A. Senior Lecturer of Namangan Institute of Civil Engineering, Republic of Uzbekistan Brief abstract. The independent work of students in the article is one of the most convenient and practical ways to increase the effectiveness of the lesson, it is an educational activity that is carried out under the guidance and supervision of the teacher, but without his participation. This is further enhanced by their direct participation and the purposeful interaction of teacher and students in extracurricular activities. *LBC 94.3 T-2, 86.*